

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ה תמוז תשע"ט | דף היומי בבלי: תמורה ט.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן ת"ב עד תחילת סימן ת"ג.
מוסר: שמירת הלשון ונבאר דבריגו' עד 'וכל זה'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

כמה אפשר להרוויח מ"הסרת משקפיים"? | תפילה חרישית במסדרונות הקונסוליה
הטורקית | מי שלא מסתדר עם מדרכות, איך יסתדר עם בני אדם? | 1687

על דא ועל הא

**"פעמים רבות הבחנתי כיצד היהודי הזה צועד
הביתה לאחר התפילה. הוא היה הולך בצד המדרכה,
בקו ישר-ישר. בנקודה מסוימת וקבועה היה עובר
את הכביש וממשיך ללכת בצד השני כמו סרגל..."**

"מי שלא מצליח להסתדר עם המדרכות, יהיה קשה לסדר אותו עם בני אדם" - לקח מעניין ממסעי בני ישראל במדבר

לפי מידותיו, והאיש פנה לצאת מן החדר. בעמדו בפתח החדר,
אמר לו רבו: 'ולפעמים להיפך'...

"האיש לא הבין את הכוונה, ורבו הסביר לו: מבואר בספרים,
שמ"ב המסעות שצעדו בני ישראל במדבר מכוונים נגד מסעותיו
הפרטיים של האדם בעבודת השם. והנה אנו מוצאים במסעות
דבר פלא: בני ישראל חוזרים לאחוריהם שמונה מסעות (ראה
רש"י במדבר כו יג), אבל כאשר הם סיימו להתגלגל לאחור הם
התחילו שוב לצעוד קדימה.

"הוא אשר אמרתי 'ולפעמים להיפך', המשיך הרבי להסביר.
לפעמים נעצרת התקדמותו של האדם שלא מרצונו, אך חובה
עליו לזכור שזה גופא חלק מן המסע. אסור לו להתיימש ועליו
להמתין לשעת הכושר להתקדם שוב. רק אדם עקשן שאינו
מסוגל להתגמש במחשבתו, סבור שברגע שהוא צעד לאחור
והתוכנית שלו לא ממש הצליחה, הסתיים המסע ח"ו".

וסיים אותו ת"ח ואמר: "כאשר משליכים כוס פלסטיק על
הרצפה היא לא נשברת, כי היא יודעת להתגמש. רק כוס שמיצרת
מזכוכית עקשנית מתנפצת בקול רעש גדול..."

(הרב רפאל ברליון, יתד נאמן מסעי תשס"ח)

את הדברים הבאים שח בהזדמנות ת"ח שעוסק בהשכנת
שלום בית: "יום אחד ביקשו ממני לטפל ביהודי שהמצב בביתו
לא היה שפיר. מאחר שהכרתי אותו משכונת מגורי, אמרתי שכל
עוד הוא לא ישנה את מסלול הליכתו מבית הכנסת הביתה, איני
רואה סיכוי להצליח איתו..."

"מדוע? פעמים רבות הבחנתי כיצד יהודי זה צועד הביתה לאחר
התפילה. הוא היה הולך בצד של המדרכה, בקו ישר ישר. בנקודה
מסוימת וקבועה היה עובר את הכביש וממשיך ללכת בצד השני
כמו סרגל. וכך הדבר חזר על עצמו מדי יום ביומו. לא קרה אף פעם
שהוא יצעד אחרת או יחצה את הכביש שלא באותה נקודה מסוימת.
"התבוננתי בו מספר פעמים והגעתי למסקנה שמדובר באדם
שאינו מסוגל להתגמש בשום אופן שבעולם. כאשר סיפרו לי
שהוא לא מסתדר עם בני ביתו, הבנתי שיהיה מאוד קשה לעזור
לו, כי עד שהוא לא יסתדר עם המדרכות יהיה קשה לסדר אותו
עם בני אדם..."

"מנין למדתי זאת? ממסעי בני ישראל..."

"מסופר שיהודי הגיע פעם לרבו וביקש ממנו התוויית דרך
בלימוד התורה ועבודת השם. רבו מסר לו תוכנית שתתאים לו

הבחורים עמדו ביציאה מצפת וניסו לתפוס טרמפ. לפתע עצר להם יהודי שחשש מנסיעתם בטרמפים שלא כהוראת גדולי התורה, הושיט להם 200 ש"ח ואמר: "הנה לכם כסף, סעו באוטובוס..."

אך בעודם מתלכטים, עצר להם נהג חרדי והציע לקחתם ברכבו. ואז התעוררה השאלה - מה עושים עם הכסף?

מי שנתן להם את השטר לא התנה מפורשות את השימוש בכסף לנסיעה, ומאידך הדבר ברור מאליו שהכסף ניתן על דעת שלא יסעו בטרמפ. כן כמו, הם שואלים, במידה ואין להם רשות להשתמש, מה לעשות בכסף?

תשובתו של הרב שליט"א היתה כדלהלן א. לקחת את הכסף לכיס הפרטי של הבחורים - זה גזל, כי היהודי הוא בוודאי לא התכוון שיסעו בטרמפ ויקחו את הכסף לעצמם. ב. עכשיו כשכבר נסעו בטרמפ, יש לתת את הכסף לצרכי רבים. ג. יתכן שקיימת עוד אפשרות, שיחפשו בחורים אחרים הממתינים בטרמפיאדות ורוצים לנסוע בטרמפ, ויתנו להם את הכסף על מנת שיסעו באוטובוס.

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן, הובא בדברי שיח' מסעי תשע"ו)

לקראת ימי הקיץ, בהם נמצאים יותר בדרכים, מרבים להזהיר את הצעירים לבל יהינו לעלות על טרמפים שאינם מוכרים להם. השאלה דלהלן הגיעה אל הגר"י זילברשטיין שליט"א מקבוצת בחורים:

הם עמדו ביציאה מהעיר צפת, סיפרו, וביקשו לעלות על טרמפ שיסיע אותם. לפתע עוצר להם יהודי עם לב רחום, מוסר להם שטר של 200 ש"ח ואומר: "הנה לכם כסף, סעו באוטובוס". יהודי זה חשש מנסיעתם בטרמפ, כפי שהורו גדולי התורה. והנה, בעוד הם שוקלים מה לעשות, עוצר לידם יהודי חרדי ומציע להם לעלות לרכבו, ומבטיח לקחת אותם למחוז חפצם. הם עלו לרכב ובס"ד הגיעו בשלום לביתם. עכשיו הם שואלים מה לעשות עם 200 השקלים. מצד אחד,

הסיפור היומי

כשהגיע לבורו פארק, הפתיע אותו ידידו ואמר לו: "כמה חשבת להשיג - 5,000 דולר? עדיף שאני אלך לבד לאסוף עבורך, ואני מקבל על עצמי להשיג לך לכל הפחות מאה אלף שקלים!"

הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א בסיפור מיוחד על כוחה של שמירת עיניים

יתכן שמיועד לו לאדם שפע גדול של פרנסה ושאר מילי דמיטב, אך מאחר שאינו נזהר בעיניו הרי הוא מאבד את כל הטובה המיועדת לו.

נכנסו בו הדברים כארס של עכנאי, וחשב לעצמו: 'לשם מה סיבבו מן השמים שיבוא לידי גליון זה', עד שהחליט שיש בכך אות וקריאה עבורו להתחזק בשמירת עיניים, ואכן קיבל על עצמו קבלה חזקה שמעתה ואילך שומר הוא על עיניו מכל משמר.

ביום ראשון עמד לנסוע באוטובוס המוביל ממאנסי לבורו פארק, אלא שבטרם עלה על האוטובוס החל לחשוב חשבונו של עולם, שהרי בדרכו הוא עומד לעבור דרך מנהטן, מקום פרוץ ביותר, והלא רק אמש קיבל על עצמו לשמור את עיניו מכל מראית אסורה, ועתה מה יעשה... עד שהחליט להסיר את המשקפיים ולהניחם בתוך תרמילו וחבילתו אשר בתחתית הרכב, כדי שלא

סיפר בעל המעשה, יהודי שהיה צריך לנסוע לארה"ב לענייניו, ובהיותו שם חשב לעצמו, שהיות ומסובב הוא בהררי חובות ל"ע, שמא זוהי שעת הכושר להסתובב בבתי נדיבי עם ולזכותם במצוות 'והחזקת בו'. התקשר אפוא לידידו הדר בבורו פארק ונמלך בדעתו, ואמר לו הלה שמוכן הוא לעמוד לימינו וללכת עמו בצוותא חדא לדבר על ליבם של נדיבי עם.

שאלו הנצרך, כמה נראה לך שנצליח לאסוף במשך ארבעה ימים? והשיב לו, שנראה לו שיגיעו לערך 5,000 דולר. אמר הנצרך, א"כ שווה לי להתעכב עוד ארבעה ימים על אדמת נכר, וסיכמו ביניהם שביום ראשון יגיע לבורו פארק וילכו שניהם יחדיו.

בשב"ק התאכסן האורח במאנסי בדירה שהעמיד לו איש חסד, ושם הקרה ה' לפניו גיליון המרחיב בשבח ומעלת שמירת העיניים, והובא בו באריכות ליקוט מהספרים הקדושים, אשר

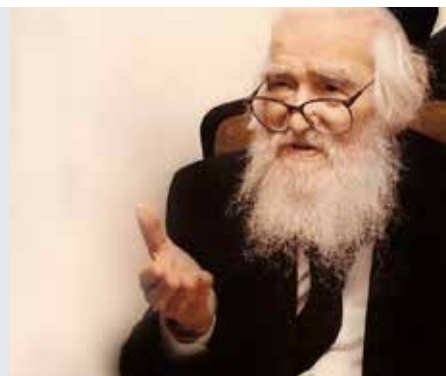
של אותו ידיד טוב? - באותו הזמן של הנסיעה ממאנסי לבורו פארק, כשהמשקפים היו למטה... מיד לאחר שעמד בכל התוקף על משמר קבלתו בשמירת העיניים, ובשכר זאת חסך מעצמו את הבושות ועגמת הנפש בקיבוץ נדבות, ולא עוד אלא שאף חשב לאסוף 5,000 דולר ולבסוף יצא 'ברכוש גדול' ובתשלומי ארבעה וחמישה...

(באר הפרשה פנחס תשע"ט)

יהיו בהישג ידו, וממילא אף אם ירצה לא יוכל להניחם על עיניו... והנה בהגיעו למחוז חפצו בבורו פארק אמר לו ידידו: התבוננת שנית בעניין והגעתי למסקנא, כי מה לך להתבוננות ולהסתובב עמי וידעו כולם כי פושט יד אתה... מוטב אלך לבדי ואאסוף עבורך, ואני מקבל על עצמי להשיג לך לכל הפחות מאה אלף שקל... ואכן כבר שלח לו יותר ממאה אלף שקלים טבין ותקילין! וכשנתבונן במעשה זה נמצא, כי מתי נפלה מחשבה זו בליבו

פרשת השבוע

התפילה החרישית במסדרונות הקונסוליה הטורקית

מלאך מן השמים בנמל איסטנבול ערב להצלתו של הגרא"מ שך זצ"ל

אבל אתם בישיבה דקלצק, יש בה מקום להרביץ תורה וגם הפרנסה מסודרת, ואילו בארץ ישראל המקום הוא מדבר שממה, לאן תפנו?!

לא ארכו הימים ושמי אירופה החלו מתקדרים בענני מלחמה שחורים. כעת זו כבר איננה שאלה של פרנסה או הרבצת תורה, כעת זה ענין של 'פקוח נפש'. והפעם כבר הסכים הגר"ח"ע זצ"ל כי עליו להתאמץ ביותר לעלות לארץ ישראל.

אך דא עקא, השגת אשרות כניסה לארץ ישראל היה דבר בלתי אפשרי, ולכן החליט הגרא"מ שך זצ"ל לצאת לקונסוליה הטורקית במוסקבה, ולהתחנן על נפשם ולבקש אשרות יציאה לטורקיה, ומשם כבר ימצא את הדרך לעלות לארץ ישראל.

שפת חרשים התנהלה בין הגרא"מ שך זצ"ל לפקיד הטורקי, הפקיד לא ידע שפה אחרת מלבד טורקית והוא התקשה ואף לא עשה כל מאמץ מיוחד להבין את הסבריו של הגרא"מ שך על הדחיפות הרבה להשיג אישור דווקא כעת. בראות הגרא"מ שך זצ"ל כי אין כל מתווך באופק שיכול לתווך ביניהם ולהסביר לפקיד את מבוקשו, פנה למלאכתם של היהודים היראים בעת צרה, הוא נעמד בצד המסדרון מחוץ לחדרו של הפקיד, והחל להתפלל בהתרגשות בדמעות שליש ובתחנונים לבורא כל עולמים שיעזור לו להינצל מהתופת.

הגאון רבי שבתי יגל זצ"ל התלווה אף הוא למרן הגרא"מ שך זצ"ל, וכאשר ראה את מצוקתו של הגרא"מ שך זצ"ל, ניגש לפקיד הטורקי וסימן לו בידו כלפי מעלה ולאחר מכן התכופף וסימן לו בידו כלפי מטה, ובכך ניסה להמחיש לפקיד כי אם הם יישארו כאן בוילנא הם עלולים להיקבר מתחת לאדמה, לא בטוח שהפקיד הבין אכן את הסבריו של רבי שבתי, אבל תיכף אחר ההצגה הזו הוא חתם על שתי האשרות יציאה לשתי המשפחות. בכך לא הסתיימו תלאות הדרך, לאחר שסדרו את כל הנצרך

והורשתם את הארץ וישבתם בה (במדבר ל"ג, נ"ג)

נחלקו רש"י והרמב"ן מהי המצוה שנצטוו עם ישראל בפסוק זה, רש"י סובר שהמצוה היא להוריש את יושבי הארץ, ואילו מה שכתב הפסוק 'וישבתם בה' זוהי הבטחה לאחר שאכן יקיימו את המצוה ויורישו את יושבי הארץ. ואילו הרמב"ן סובר שבפסוק זה נצטוו עם ישראל בעצם מצוות ישיבת ארץ ישראל, שלא למאוס בנחלת ה' ולשבת חלילה בארץ אחרת.

גדולי עולם, מצוקי ארץ, ראשי ישיבות ורבנים, חשקה נפשם תמיד לעלות ולהתיישב בארץ ישראל. לא תמיד עלתה זאת בידם, אם משום הקהילה או הישיבות אותם הם ניהלו, או בגלל בעיות טכניות אחרות.

אך גזרות החורבן באירופה נתנו את אותותיהם, כמו גם גזרות ההשכלה והגיוס, והן לחצו על ראשי הישיבות לעלות לארץ ישראל, ובכך ניצלו מכליה ר"ל.

עולם התורה בארץ השתבח מאוד מאותם ישיבות, רבניה וראשיה שעלו ארצה, ובכך זכו לקיים את שתי המצוות, ישיבת ארץ ישראל, והגדלת והאדרת התורה ולומדיה.

לאחר עלייתו של הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל לארץ ישראל, עז היה רצונו של אחיינו הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך זצ"ל לעלות בעקבותיו, והרצון הזה התעצם עוד יותר כאשר החלו להגיע השמועות המרות על אשר מתחולל באירופה. מרן הגרא"מ שך זצ"ל אשר לא עשה כלום מבלי להיוועץ בגדולי הדור, שלח את שאלתו לרשכבה"ג מרן הגר"ח"ע גרודז'ינסקי זצ"ל בוילנא, בשאלתו העמיד בפניו ספק, מצד א' קשה עליו לעזוב את בני הישיבה בקלצק, אך מאידך הוא חושש לגורלם של בנו ובתו הקטנים.

תשובתו של הגר"ח"ע זצ"ל היתה: 'את בנכם אפרים נ"י ראוי לשלוח להיות במחיצתו של דודכם רבי איסר זלמן בירושלים,

לא עברו כמה רגעים והנה אל הספינה מופיע יהודי נכבד והדור פנים, שעל פי מלבשו נראה היה כי הוא נמנה על חשובי הקהילה באיסטנבול, ועד היום לא ידוע מי הוא היה, והוא הודיע לפקידים הטורקים כי הוא ערב לכך ששתי המשפחות לא ישארו בטורקיה זמן רב, ואכן הערבות הזו עזרה, הטורקים השתכנעו. המשפחות נשארו בנמל זמן קצר, עד אשר הסדירו את אישורי העליה דרך סוריה, בדרכם לארץ הקודש.

לימים הבינו הכל כי הניסים הרבים בדרכו של הגרא"מ שך זצ"ל לארץ ישראל, היו אלו ניסים למען הצלתו הפרטית, אך לא פחות למען הצלת עולם התורה בארץ ישראל.

להפלגה, עמדו כבר שתי המשפחות בנמל אודסה והמתינו לאנייה שתקח אותם לאיסטנבול. כאשר הגיעה האנייה לאיסטנבול, ממשלת טורקיה לא הרשתה לשתי המשפחות לרדת אל הנמל, מחשש שמא ישתקעו בטורקיה וינסו להתאזרח במדינה. לא עזרו להם כל שכנועים של הגרא"מ שך ורבי שבתי זצ"ל, כי אין בכוונתם כלל להשתקע כאן, והטורקים החליטו להגלותם חזרה למוסקבה.

הגרא"מ שך זצ"ל פנה לעשות אף בשעת צרה זו את מה שעשה ואכן הציל אותו בקונסוליה הטורקית במוסקבה, והוא נשא תפילה עמוקה מעומק לבו הטהור לבלתי ישיבו אותם למוסקבה, כי ענני מוות מרחפים שם מעל ראשם של היהודים.

יהלומים מגדולי ישראל

"בכלא הוא יכול לגדול גם יוסף הצדיק" - ה'סברא' של הגרי"ש אלישיב זצ"ל שהפכה למציאות

הגרי"ש זילברשטיין שליט"א מספר על הכרעה מיוחדת של חמיו פוסק הדור זצוק"ל

זו אין ספייה. ואם חלילה ילמד אורחות גניבה, זו כבר בעיה שלו ומצידו, לא שאני עושה את זה בקום ועשה, וכי הוא מצידו יכול לגדול שם בכלא יוסף הצדיק'...

"הייתי קצת המום מהפסק, ואז הרב אלישיב הבהיר: 'עד עתה אמרתי את התשובה מהמבט ההלכתי, אבל אומר לך גם הסבר פשטני עם הוספה וסברא על פי דרך הפשט: אם יכנס לקיבוץ, שם במשך הזמן יחשוב לעצמו כי הוא אדם חשוב, יהיה לו סיפוק מעצמו ועוד יכול להיות חבר כנסת... אבל בכלא הוא יידע כי הוא שפל, ואז יש לו עדיין סיכוי לעשות תשובה ולהתקרב להקב"ה'.

"מרן לא הניח אותנו סתם כך, אלא התעניין כמה זמן זו נסיעה מבני ברק ל'בית ליד'. השבנו: כחצי שעה ברכב. מרן הציע לי לבוא לבקר את הילד מפעם לפעם. כך עשינו. העמדנו את האברכים הטובים ביותר, והם גם סיפרו לו ועודדו אותו שהרב אלישיב אמר שהוא יכול לצמוח יוסף הצדיק. נסעתי אז לכלא עם טובי האברכים, וברוך ד' הוא אכן למד תורה בכלא ובסוף התחתן, וכיום הוא יהודי יקר שומר תו"מ וגם בנה בית לתפארת.

"נכון, מרן אמר את פסקו להשליך אותו לכלא (וכך עשו), אבל יחבוש, וירפאנו... לדאוג לו שיזכה להיות יוסף הצדיק".

(א' חפץ, יתד נאמן מסעי תשע"ד)

בשיחה מיוחדת על חמיו הגדול מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, גולל הגרי"ש זילברשטיין שליט"א את המעשה הבא:

"ישבתי בביתי, והגיע שליח מבית המשפט. מדובר היה בילד מבית דתי שגנב כמה וכמה פעמים, תפסו אותו, והאיש הציג בשליחות השופט את הפרטים ואת השאלה: רציתי להכניס אותו לקיבוץ דתי, אך אין מי שמעוניין להכניס אותו, רק בקיבוץ של 'השומר הצעיר' ליד באר שבע. בקיבוץ ההוא, 'בין אדם למקום' לא יהיה לו כלום. אבל הם לכאורה יוכלו לעשות ממנו בן אדם, ילמדו אותו חשבון וכתבה כדי שיכנס למסלול של ילד רגיל שלא עסוק בגניבות ומרמה, וכאשר חלילה רק ינסה לגנוב שם משהו, יטפלו בו עד הסוף.

"מאיך יש דרך נוספת, להכניס אותו לכלא לנוער ב'בית ליד', שם אכן יהיה לו אוכל כשר, אבל כאשר ייצא מהכלא הוא יהיה גנב גדול... כי שם תהיה לו 'אוניברסיטה של גנבים' שילמדו אותו מה שלא ידע עד היום ויסיפו לו חכמה על חכמתו.

"הבטחתי לשליח של השופט שעוד כמה שעות בודדות הוא יקבל תשובה. עליתי לקו 400 ועליתי לירושלים, שאלתי את מרן, והוא השיב:

"להכניסו לקיבוץ החופשי זה ספייה בידיים של לאוויים באכילת נבלות וטרפות ושאר איסורים, משא"כ בכלא, מבחינה

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

הוא היה פוליטיקאי אנטי-דתי ידוע, אבל כאשר נזקק לטיפול רפואי בארה"ב התקבל בחמימות אצל האדמו"ר מסאטמאר וקיבל את כל העזרה. רק כשהחלים והגיע להיפרד - אז ציפתה לו ההפתעה...

המושלת קרא לגבאי והורה לו לספק לאיש את מלוא העזרה. רופאים, בתי חולים, תמיכה כספית, אירוח, ומה לא. מפעם לפעם היה האיש נכנס אל הרבי לספר על התקדמות הטיפול, ותמיד התקבל בסבר פנים יפות, כשהרבי מקשיב ומייעץ ומוסיף עזרה על ימין ועל שמאל.

משהתרפא, נכנס להפרד. הרבי שידע את מטרת בואו, כיסה את פניו בכובעו וצעק עליו: "גי ארויס עוכר ישראל" - צא החוצה עוכר ישראל...

האיש יצא מבוהל ומלא הערכה לרבי ואמר: "עד עכשיו חשבתי שמצאתי חן בעיניו. שהשם שהיה לו אינו נכון. והנה רואה אני כי הכל נכון. האיש קנאי, ובשבילו הייתי והנני 'עוכר ישראל'. אך אין זה מונע ממנו לעזור לי כיהודי הזקוק לעזרה, ממש כמו שהיה עוזר לאחד מאנשי שלומו"...

(מתוך מאמרו של הרב נויגרשל שליט"א ב'אוסף גליונות' פנחס תשע"ט)

מעשה היה, שהגיעה אישיות פוליטית ישראלית לטיפול רפואי חשוב בארה"ב. אדם זה היה מפורסם בהתנגדותו הלוחמנית לכל דבר הקשור ליהדות, למצוותיה ולשומרי מצוותיה, לתורתה ולהנהגותיה. את ההתנגדות הזו יישם בחייו הפוליטיים ועשה הכל להצר צעדיהם של שומרי מצוות ולהשליט את השקפתו החילונית בכל פינה ופינה.

כשהגיע אדם זה לניו יורק, ואין לו מכר או מודע, והוא כערער בערבה, המליצו לו לפנות לאירגוני העזרה של חסידות סאטמאר. הרעיון נשמע לו כל כך רחוק. "הם ישליכו אותי מכל המדרגות" - אמר. יעצו לו, אם כך, ללכת הישר לרבי מסאטמאר, רעיון שנראה בעיניו מופרך עוד יותר. "הרי הוא ישרוף אותי בהבל פיו". אבל, המציאות טפחה על פניו, ובהעדר כל יד מכוונת הרגיש אבוד, על כן בלית ברירה אזר אומץ ופנה להתקבל אצל הרבי מסאטמאר. הרבי קיבל אותו בסבר פנים יפות, שמע את סיפורו, ולתדהמתו

השונות היומי

כיצד נוהגים לחלק את העליות בשבת פרשת מסעי?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

מאותיות אנא בכח וגו', ולכן קוראים לכהן עד סוף המסעות בערבות מואב (פרק ל"ג פסוק ט'). וכתב ב'לוח הלכות ומנהגים' [זלזניק], שללוי מפסיקים בפרק ל"ד פסוק י"ב, "לגבולותיה סביב", ושם עולה השלישי. ובמוספים שבהוצאת 'דרשו' כתבו, שבקריאה של מנחה בשבת ובשני וחמישי, כן מפסיקים במסעות, ורק בשבת בשחרית אין מפסיקים.

שאלה: בחומשים המודפסים, עליית שני בפרשת מסעי היא בפרק ל"ג פסוק י"א, והמשנ"ב (סי' תכ"ח ס"ק כ"א) כתב שאין להפסיק באמצע המסעות. כיצד אם כן מחלקים את עליות שני ושלישי לפי המשנ"ב?

תשובה: מנהגנו כהמשנה ברורה, שבקריאה בשבת לא מפסיקים באמצע המסעות, כיון שרומז לשם מ"ב הקדוש היוצא

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מאגר מים הנמצא בגבול משותף של שני 'תחומים' - האם מותר לשאוב ממנו בשבת?

עם אלו, נמצא שיש בשני צידי המאגר מים שיצאו מחוץ לתחומם; והלכה היא בידינו, שחפץ שהוצא בשבת מחוץ לתחומו, מותר לטלטלו בארבע אמותיו.

ולדעת ראשונים רבים, אדרבה, מאחר והמים מתערבים אלו באלו, ונמשכים מתחום זה לתחום זה, לא נקבע מקום שבינתם באף אחד מהתחומים, ואין בהם איסור תחומין, וממילא מותר לטלטלם מהמאגר אל העיר.

[שו"ע תב, א, משנ"ב ב-ג, וביה"ל ד"ה אפילו, וד"ה וצריך; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 4 ו-6]

שתי ערים שהמרחק ביניהן הוא ארבעת אלפים אמה, כך שה'תחומים' של שתי הערים - כלומר, אלפיים אמה לכל אחת - נפגשים זה בזה בקצוות התחום; ובקו הגבול המשותף יש מאגר מים, אשר חלקו בתוך תחום זה וחלקו בתוך תחום זה - לדעת השולחן ערוך, אסור לשאוב מים מהמאגר ולטלטלם יותר מארבע אמות; משום שמקום שבינתם של המים הנמצאים בתוך תחומה של כל אחת מהערים, נקבע על פי תחומה של העיר, ואם כן, אסור להוציאם לתחומה של עיר האחרת, ומכיון שהמים מתערבים אלו

האם יש איסור 'תחומין' בשאיבה ממאגר מים שגובהו יותר מעשרה טפחים?

בין שני התחומים יהיה ניכר - מותר לשאוב מים מהמאגר ולטלטלם. ואף שהמחיצה אינה מגיעה עד לקרקעית המאגר, ואף אם היא עשויה מחומר רעוע - הקלו חכמים בכך, מפני הצורך הגדול במים, ומשום שבמקרים רבים בלתי אפשרי להעמיק את המחיצה עד לקרקעית המאגר. ובשבת, מלבד איסור תחומין יש גם איסור 'הוצאה', ויש להקפיד לטלטל את המים באופן המותר.

[שו"ע תב, א, משנ"ב ג רה, וביה"ל ד"ה חריץ; ביאורים ומוספים דרשו, 3 ו-8]

בהמשך לאמור: לדעה האוסרת שאיבת מים מהמאגר שבגבול משותף של שני 'תחומים', האיסור הוא אף אם עומק המאגר הוא יותר מעשרה טפחים; ולמרות שאין איסור תחומין בגובה של יותר מעשרה טפחים, בנדוננו נאסרים כל המים, כיון שכולם נדונים כגוף אחד המונח על הקרקע, שהיא נמוכה מעשרה טפחים. והקלו חכמינו ז"ל ואמרו, שאם העמידו בתוך המאגר, בקו הגבול המשותף של שני התחומים, מחיצה בגובה עשרה טפחים, אשר לפחות טפח ממנה משוקע במים - על מנת שה'הפסק'

מאגר מים ענק שקצהו בתחום עיר אחת וקצהו האחר בתחום עיר אחרת - האם מותר לשאוב ממנו בשבת?

לאסור את המים מחמת שמעבר לשטח ההפקר ישנם מים השייכים לתחום של עיר אחרת. וכמו כן, שתי ערים שהמרחק ביניהן הוא, לדוגמה, שלושת אלפים אמה, כך שאלף האמות האמצעיות שבין הערים שייכות לשני התחומים, וכל שטח המאגר נמצא בתוך אלף אמות אלו - מותר לשאוב ממנו מים ולטלטלם; ותחומם של המים נקבע על פי מי ששאבם מהמאגר.

[שו"ע תב, א, משנ"ב ב ד, וביה"ל ד"ה מקצתו; וראה נתיבות שבת מ, הע' יט]

בהמשך לאמור: אף לדעה האוסרת שאיבת מים ממאגר הנמצא בגבול משותף של שני 'תחומים', אם המרחק בין שתי הערים הוא הרבה יותר מארבעת אלפים אמה, והמאגר מתפרס על פני כל השטח שבין שני התחומים, ונכנס לשני התחומים - מותר לשאוב מים מהמאגר בתוך תחומי הערים ולטלטלם, כיון שהחלק של המאגר הנמצא בין שני התחומים הוא הפקר, ומים של הפקר אינם אסורים באיסור תחומין, וממילא אף שמתערבים במים שבתוך התחום אינם אסורים אותם; ולא החמירו חכמים

* חפצים השייכים לישראל, מקום שבייתם לענין איסור 'תחומין' נקבע על פי מקום שבייתו של בעליהם. ואם החפץ נמצא מחוץ לתחומו של בעליו - מותר לטלטלו רק בארבע אמות של מקומו.
* חפצים השייכים לגוי, וכן חפץ המושכר או מושאל לגוי, אף אם הוא שייך לישראל - למרות שהגוי אינו מצווה על איסור תחומין, גזרו חכמינו ז"ל שלא לטלטלם מחוץ לתחומם.
* 'עיר' לענין מדידת 'תחומין', פירושה - שלוש חצרות, שבכל אחת מהן שני בתים. וגם אם אינה מוקפת חומה, היא נחשבת כעיר, ובלבד שהמרחק בין בית לבית אינו עולה על מידת עיבורה של עיר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה שלב של עירוב חצרות מברכים על עשייתו?

שאף לכתחילה עדיף לברך רק לאחר הזיכוי. וכן מפורש בשולחן ערוך לענין 'עירוב תבשילין'. ויש אומרים שלכתחילה יברך דווקא לפני הנחת העירוב במקום השמור המיועד לו בבית זה. ואכן, הנוהג לכתחילה לברך על עירוב חצרות לאחר זיכוי הפת, אין למחות בידו. ואף המברך לפני הזיכוי, רצוי שיאמר את נוסח 'בהדין עירובא' (ראה להלן) רק לאחר הזיכוי. ובדיעבד, יכול לברך עד לכניסת השבת, כיון שתחולת העירוב היא בכניסת השבת, וטרם הסתיים קיום המצוה.

[ש"ע שסו, טו, משנ"ב פ-פב, שעה"צ ס, וביה"ל ד"ה בשעה; ביאורים ומוספים דרשו, 90]

ברכת המצוות, מברכים אותה לפני עשיית המצוה, ובסמוך לעשייתה. ולכן, המקיים 'עירוב חצרות' על ידי זיכוי פת משלו לכל דיירי החצר - יברך המצוה, ולאחר מכן יגביה הזוכה, כיון שזמן זה נחשב סמוך לעשיית המצוה. ולכתחילה לא יברך עד שימסור את הפת לזוכה, כי אז יתכן שחל שם 'כלשהו' של עירוב על הפת, אבל קודם לכן לא חל עליה שם עירוב כלל; והרי זה כמברך על הנחת תפילין בטרם הכניסו בהן את הפרשיות, שבוודאי אינו נחשב כמברך בסמוך לעשיית המצוה.

ואם לא בירך עד לאחר הזיכוי, יברך לפני הנחת העירוב בבית המיועד לו. ויש אומרים שלכתחילה יכול לברך בשעה זו; ויתכן

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

כ"ה בתמוז | רבי אליהו ב"ר אשר שטרנבוך זצ"ל, ראב"ד קהל מחזיקי הדת באנטוורפן

יארצייט:

שצ"ט: רבי אהרן ב"ר משה ברכיה זצ"ל, ממודינא-איטליה, בעל מעבר יבק (כמניין 112 הפרקים בו), אשמורת הבוקר ועוד.
 תקצ"א: רבי מאיר ב"ר שמואל סג"ל הלוי רוטנברג זצ"ל, מאפטא, בעל אור לשמים.
 תרס"ה: רבי שלמה ב"ר יצחק ועקנין זצ"ל, מחכמי מרוקו, בעל בינת שלמה.
 תרנ"ג: רבי ישראל יהושע ב"ר דוד טרונק זצ"ל, מקוטנא, בעל ישועות מלכו.
 תר"ץ: רבי ישעיהו ב"ר דוד יהודה לייב זילברשטיין זצ"ל, ר"י ואב"ד וייטצען-הונגריה, בעל מעשי למלך.
 תשנ"א: רבי אברהם ב"ר ישראל ברדקי זצ"ל, ר"י בי-ם.

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

24 שעות ביממה

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/1

חדש
הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • אידיש
שלוחה 2/3

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה
שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש
שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפנתח בכל יום - המייל היומי של דרשו
שלוחה 3

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

האם מותר ללחוץ על השוד להודות במעשה המיוחס לו?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

על ידי התובע - לא ניתן רשות לזה".
הדברים מצויים ונוגעים למעשה, במקרים שמתעורר אצל אדם חשד, מחמת אומדן כלשהו, על פלוני שגרם לו היזק, והוא מחליט לעשות דין לעצמו - לתפוס ממנו ממון, או ללחוץ עליו באמצעים אחרים. בדברי ה'חפץ חיים' מבואר שהדבר אסור, וכפי אחת הדוגמאות שהוא מביא לכך (באר מים חיים ס"ק ל): "...שהיה לו היזק גדול בעיסקא, ויצא קול על אחד שהוא עשה לו ההיזק הזה, ויש על זה דברים ניכרים ממש, מכל מקום אסור לתפוס ממנו ממון אפילו שלא בעדים בשביל זה, כל זמן שלא נתברר הדבר, רק יכול לתובעו שילך עמו לדין".

בסעיפים הקודמים למדנו, שגם לשון הרע שיש בו 'דברים ניכרים ממש' שהוא אמת, מותר רק להאמין לו [אם אין במה לדון לכף זכות], אך לא לספרו לאחרים, וגם אסור לסמוך על היתר זה להפסידו בממון או להכותו.

בסעיפים הנלמדים היום (כלל ז' סעיפים יג-יד) ממשיך ה'חפץ חיים' בענין זה וכותב: "ולפעמים ניתן רשות לבית דין מפני צורך שעה, כגון שאחד בא לצעוק לפניהם על דבר גניבה... והוא מ שער בוודאי בדברים הניכרים ממש שפלוני גנב ממנו החפץ, וגם הבית דין רואים את הדברים הניכרים או שעדים העידו לפניהם על הדברים הניכרים, ניתן להם רשות להכותו. אבל ליחיד, או אפילו לבית דין - רק שלא נתברר להם הדברים הניכרים כי אם

אנו מתפללים ומצפים בכל יום לבניין ביהמ"ק, ואין אנו מתבוננים על עיקר סיבת העיכוב, ומה אם היה בכח עוון שנאת חנם להחריב את בית המקדש, ואפילו שעסקו בתורה ובגמ"ח, כל שכן שיש בכוחו שלא יבנה בימינו, ואם לא נתבונן לתקן עוון זה אז נהיה חס ושלום נמוקים בגולה.

(חפץ חיים אהבת ישראל ב)

אם יש אדם שאיננו חיים עימו בשלום, נשתדל עוד היום להתפייס איתו, ונזכה לתקן בכך את עיקר סיבת עיכוב הגאולה.